

Tax & Legal Alert

Oboznámte sa s aktuálnym dianím na poli slovenskej legislatívy

Vydanie 1/2011

pwc

Kontakty:

Todd Bradshaw

Country Managing Partner
todd.bradshaw@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 600

Christiana Serugová

Partner
christiana.serugova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 614

Andrey Kolchin

Partner
andrey.kolchin@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 604

Natália Fialová

Senior manažér
natalia.fialova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 612

Zuzana Maronová

Manažér
zuzana.maronova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 634

www.pwc.com/sk/dane

Zmeny v zdravotnom a sociálnom poistení od 1. januára 2011

Koncom decembra 2010 schválila NR SR novely zákonov o zdravotnom a sociálnom poistení. Zámerom týchto noviel bolo zosúladiť vymeriavacie základy pre platenie poistných odvodov so základom dane fyzických osôb.

Zmeny v zdravotnom poistení

Vyššie uvedené zmeny v systéme zdravotného poistenia boli implementované nielen vo vzťahu k príjmom zo závislej činnosti, ale aj k príjmom zo samostatnej zárobkovej činnosti, z podnikania, z prenájmu, ku kapitálovým príjmom, ostatným príjmom (vrátane príjmov z predaja akcií), a dokonca aj k príjmom z dividend, ktoré nie sú predmetom dane. Ak je daňovník považovaný za slovenského daňového rezidenta a na základe legislatívy EÚ alebo totalizačnej zmluvy spadá pod slovenský systém sociálneho zabezpečenia, všetky jeho celosvetové príjmy budú podliehať odvodom na zdravotné poistenie na Slovensku, vrátane príjmov z prenájmu, kapitálových príjmov a príjmov z dividend zo zahraničia. Avšak príjmy, ktoré sú zdaňované zrážkovou daňou, príjmy z dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru odvodom na zdravotné poistenie nepodliehajú.

Zdravotné odvody z dividend, kapitálových, ostatných príjmov a príjmov z prenájmu

Dividendy:

- Sadzba poistného pre fyzické osoby, ktoré prijímajú dividendy, je 10% z vymeriavacieho základu.
- Vymeriavací základ sa vypočíta ako rozdiel medzi sumou prijatých dividend a minimálnym ročným vymeriavacím základom (za kalendárny rok 2011 je to 3 948,72 EUR).
- Počas roku sa preddavky neplatia.
- Povinnosť platiť odvody sa týka až dividend vyplatených zo ziskov vytvorených v roku 2011 a v nasledujúcich obdobiach. To znamená, že fyzická osoba bude prvýkrát deklarovať príjmy z dividend prostredníctvom svojho ročného zúčtovania zdravotného poistenia za rok 2012, t. j. do konca marca 2013.

Kapitálové a ostatné príjmy (napr. predaj akcií):

- Sadzba poistného pre fyzické osoby, ktoré poberajú kapitálové alebo ostatné príjmy, je 14% z vymeriavacieho základu.
- Vymeriavacím základom je čiastkový základ dane za príslušné zdaňovacie obdobie.
- Počas roku sa preddavky neplatia.
- Pri príjmoch z predaja akcií (definovaných ako ostatné príjmy) je základom dane príjem z predaja akcií znížený o kúpnu cenu a výdavky súvisiace s kúpou a predajom akcií.
- Výška mesačného poistného sa stanoví na základe ročného zúčtovania zdravotného poistenia.

Príjmy z prenájmu:

- Sadzba poistného pre fyzické osoby, ktoré poberajú príjmy z prenájmu, je 14% z vymeriavacieho základu.
- Vymeriavacím základom je čiastkový základ dane za príslušné zdaňovacie obdobie.
- Preddavky môžu byť pre rok 2011 stanovené v nulovej výške. Pre nasledujúce zdaňovacie obdobia však už budú určené na základe ročného zúčtovania zdravotného poistenia.
- Registračná povinnosť pre fyzické osoby s príjmami z prenájmu, ktoré tieto príjmy už poberajú, je do 31. januára 2011 alebo v čase, keď takýto príjem fyzickej osobe vznikne.

Maximálny vymeriavací základ:

Súčet čiastkových vymeriavacích základov je ohraničený maximálnym vymeriavacím základom, ktorého výška je pre príslušné zdaňovacie obdobie vo výške 36-násobku priemernej mesačnej hrubej mzdy v hospodárstve určenej dva roky spätne (napr. za rok 2011 sa berie do úvahy priemerná mzda za rok 2009). V roku 2011 je maximálny ročný vymeriavací základ 26 802 EUR.

Zmeny v sociálnom poistení

Pre účely sociálneho poistenia len príjmy zo závislej činnosti (okrem príjmov z dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru) a príjmy zo samostatnej zárobkovej činnosti a z podnikania (okrem príjmov z prenájmu, kapitálových, ostatných príjmov a príjmov, ktoré sa zdaňujú zrážkovou daňou) podliehajú odvodom na sociálne poistenie.

V prípade príjmov zo závislej činnosti nastali zmeny v súvislosti so zaťažením nepravidelných príjmov sociálnymi odvodmi. Za nepravidelné príjmy (ktoré sú v súčasnosti vyplácané najmä konateľom a členom štatutárnych orgánov spoločností) sa posudzujú príjmy, ktoré sú vyplácané na inej ako mesačnej báze. Takéto príjmy sa rozdelia do predchádzajúcich kalendárnych mesiacov kalendárneho roka, za ktoré fyzická osoba nedostala riadny príjem zo závislej činnosti.

Takéto nepravidelné príjmy podliehajú povinnému dôchodkovému poisteniu (starobné poistenie, invalidné poistenie a rezervný fond solidarity) za každý mesiac predchádzajúceho obdobia do výšky maximálneho vymeriavacieho základu. To znamená, že napr. jednorazová odmena vyplatená v novembri vo výške 8 000 EUR bude podliehať odvodom na povinné dôchodkové poistenie za mesiac január až október z vymeriavacích základov v sume 800 EUR mesačne (8 000 EUR / 10 mesiacov).

Občania tretích krajín zdaniteľní na Slovensku

Vyššie uvedené zmeny znamenajú, že občania tretích krajín prichádzajúci z krajín mimo členských krajín EÚ (s výnimkou Švajčiarska), ktorí poberajú príjmy zo závislej činnosti zdaniteľné na Slovensku, by mali od 1. januára 2011 podliehať slovenskému sociálnemu a zdravotnému poisteniu, aj keď pod slovenský systém sociálneho zabezpečenia nespádali v minulých rokoch. Nariadenie EÚ č. 883/2004 alebo predchádzajúce nariadenie č. 1408/71 („Nariadenie EÚ“) sa však naďalej bude aplikovať na občanov EÚ a občanov tretích krajín prichádzajúcich z členského štátu EÚ alebo Švajčiarska, v ktorých spadajú pod systém sociálneho zabezpečenia. Preto by sa na nich podľa štandardných pravidiel EÚ naďalej nemali vzťahovať povinnosti vyplývajúce zo slovenského systému sociálneho zabezpečenia.

Slovenská spoločnosť, ktorá je považovaná za ekonomického zamestnávateľa vyslaného zamestnanca, je povinná za nich platiť zdravotné a sociálne odvody (za zamestnanca aj zamestnávateľa).

Ak takáto zahraničná osoba nie je ekonomickým zamestnancom, je platiteľom poistného zahraničný zamestnávateľ, a to buď prostredníctvom svojej stálej prevádzkarne alebo v rovnakom režime, ktorý sa aplikuje na zahraničných platiteľov dane (tzv. shadow payroll).

Vyslaní zamestnanci a ich ekonomickí zamestnávateľia sú povinní registrovať sa v slovenskej zdravotnej poisťovni a Sociálnej poisťovni najneskôr do 31. januára 2011 a začať platiť pravidelné mesačné poistné.

Pretože Slovensko nemá s niektorými krajinami bilaterálne zmluvy týkajúce sa sociálneho zabezpečenia (tzv. „totalizačné zmluvy“), môžu vyslaným zamestnancom a ich ekonomickým zamestnávateľom vzniknúť dodatočné náklady na platenie zdravotných a sociálnych odvodov na Slovensku. Zdravotné a sociálne odvody sú na Slovensku ohraničené maximálnym mesačným vymeriavacím základom, i keď pre účely zdravotného poistenia sa vykonáva ročné zúčtovanie zdravotného poistenia.

Kroky týkajúce sa občanov tretích krajín

Odvody na zdravotné poistenie:

- registrácia fyzickej osoby vo vybranej zdravotnej poisťovni na účely príjmov zo závislej činnosti a príjmov z prenájmu (najneskôr do 31. januára 2011),
- registrácia vyslaného zamestnanca jeho ekonomickým zamestnávateľom alebo zahraničným zamestnávateľom prostredníctvom stálej prevádzkarne v poisťovni vybranej zdravotnej poisťovni (najneskôr do 31. januára 2011),
- začiatok platenia mesačných zdravotných odvodov z titulu príjmov zo závislej činnosti (v tomto roku sa nepožaduje platenie preddavkov na základe príjmov z prenájmu),
- príprava a podanie ročného zúčtovania zdravotného poistenia (najneskôr do 31. marca 2012).

Odvody na sociálne poistenie:

- registrácia vyslaného zamestnanca jeho ekonomickým zamestnávateľom v Sociálnej poisťovni (najneskôr do 31. januára 2011),
- začiatok platenia sociálnych odvodov na mesačnej báze z titulu príjmov zo závislej činnosti.

Berte však prosím do úvahy, že legislatíva týkajúca sa zdravotných a sociálnych odvodov vo vzťahu k občanom tretích krajín nie je jednoznačná, preto Vám odporúčame konzultovať s nami neskoršie interpretácie týchto ustanovení.

Aktuálne platné totalizačné zmluvy

V súčasnosti sú platné totalizačné zmluvy týkajúce sa vzťahov v oblasti sociálneho zabezpečenia s týmito krajinami:

Ukrajina, Južná Kórea, Slovinsko, Chorvátsko, Macedónsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko a Čierna Hora, Kanada, Quebec, Ruská Federácia, Bielorusko, Moldavsko, Gruzínsko, Arménsko, Azerbajdžan, Turkmenistan, Tadžikistan, Kirgistan, Kazachstan, Uzbekistan.

Informácie, ktoré poskytujú totalizačné zmluvy, môžu slúžiť k získaniu potvrdenia o poistení v danej krajine (tzv. Confirmation of Coverage), aby sa zamedzilo plateniu odvodov na sociálne a zdravotné poistenie na Slovensku ako aj v domácej krajine. V praxi však dochádza k ťažkostiam pri uplatňovaní týchto zmlúv a pri získavaní týchto potvrdení, takže odporúčame každé uplatnenie týchto zmlúv zvážiť.

Minimálny a maximálny mesačný vymeriavací základ

Maximálne mesačné vymeriavacie základy pre zamestnancov aj zamestnávateľov sú pre rok 2011 nasledovné:

v EUR	Odvody zamestnanca			Odvody zamestnávateľa		
	Sadzby	Maximálny vymeriavací základ	Maximálne mesačné poistné	Sadzby	Maximálny vymeriavací základ	Maximálne mesačné poistné
Práceschopnosť	1,4%	1 116,75	15,63	1,4%	1 116,75	15,63
Starobné	4%	2 978,00	119,12	14%	2 978,00	416,92
Invalidné	3%	2 978,00	89,34	3%	2 978,00	89,34
Nezamestnanosť	1%	2 978,00	29,78	1%	2 978,00	29,78
Zdravotné	4%	2 233,50	89,34	10%	2 233,50	223,35
Garančné poistenie*	-	-	-	0,25%	1 116,75	2,79
Rezervný fond solidarity**	-	-	-	4,75%	2 978,00	141,45
Spolu	13,4%	-	343,21	34,4%	-	919,26

* Garančné poistenie predstavuje odvody zamestnávateľa do zamestnávateľského fondu, z ktorého sa vyplácajú náhrady miezd zamestnancov, ktorých zamestnávateľ sa stal insolventným.

** Rezervný fond solidarity predstavuje poistný sociálny fond spoločnosti, ktorý smie byť využívaný Sociálnou poisťovňou na pokrytie platobnej neschopnosti iných poistných fondov (napr. fond starobného poistenia).

Okrem príspevkov uvedených vyššie je zamestnávateľ povinný platiť odvody na úrazové poistenie na základe úrovne bezpečnosti určenej zákonom (v roku 2011 je pre všetkých zamestnávateľov sadzba vo výške 0,8% z úhrnných mesačných mzdových nákladov na zamestnancov zaokrúhlených smerom dole na dva eurocenty).

Sumy maximálnych vymeriavacích základov pre zdravotné aj sociálne odvody sú platné na celý kalendárny rok 2011.

Kontakty:

Todd Bradshaw

Country Managing Partner
todd.bradshaw@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 600

Christiana Serugová

Partner
christiana.serugova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 614

Andrey Kolchin

Partner
andrey.kolchin@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 604

Mária Malovcová

Manažér
maria.malovcova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 669

Dagmar Haklová

Manažér
dagmar.haklova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 619

Alexandra Jašicová

Manažér
alexandra.jasicova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 642

Viera Hudečková

Manažér
viera.hudeckova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 635

Tomáš Alaxín

Manažér
tomas.alaxin@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 664

Tomáš Vavrák

Manažér
tomas.vavrak@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 649

www.pwc.com/sk/dane

Zmeny v zákone o dani z príjmov od 1. januára 2011

Oslobodenia a paušálne výdavky fyzických osôb

- Zníženie výšky oslobodenia na niektoré druhy príjmov z päťnásobku životného minima (ktoré ostáva v platnosti pre príjmy z predaja určitého druhu majetku nadobudnutého pred rokom 2011) na fixnú čiastku 500 EUR za zdaňovacie obdobie. Výška oslobodenia pre rok 2010 bola vo výške 925,95 EUR. V prípade využitia tohto oslobodenia sa výdavky k takémuto príjmu určia rovnakým spôsobom ako do konca roka 2010.
- Oslobodenie príjmov z predaja nehnuteľností je možné po piatich rokoch od jej nadobudnutia alebo vyradenia z obchodného majetku. Ruší sa tak možnosť oslobodiť aj príjem z predaja bytu alebo bytového domu s najviac dvoma bytmi vrátane súvisiacich pozemkov, ak v ňom mal predávajúci trvalý pobyt najmenej dva roky bezprostredne pred predajom. Toto oslobodenie sa však naďalej vzťahuje na majetok nadobudnutý pred rokom 2011.
- Zjednotenie výšky paušálnych výdavkov daňovníkov s príjmami z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti z úrovne 40% a 60% uplatňovaných na rôzne druhy príjmov na jednotnú úroveň 40% z úhrnu príjmov daňovníka.

Nezdaniteľné časti základu dane fyzických osôb

- Obmedzenie možnosti uplatniť nezdaniteľné časti základu dane na daňovníka a na manžela (manželku) len na tzv. aktívne príjmy. Pod pojmom aktívne príjmy sa rozumejú príjmy zo závislej činnosti, z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti.
- Zrušenie možnosti uplatniť nezdaniteľné časti základu dane na životné poistenie, doplnkové dôchodkové sporenie a účelové sporenie.

Vreckové poskytnuté pri zahraničnej pracovnej ceste

Vreckové poskytnuté zamestnancovi pri zahraničnej pracovnej ceste, na ktorú bol zamestnanec vyslaný po 31. decembri 2010, je predmetom dane z príjmov v plnej výške.

Podľa novely, ktorá zároveň mení zákon o cestovných náhradách, sa mení nárok zamestnanca na vreckové pri zahraničnej pracovnej ceste. Doterajšia povinnosť zamestnávateľa vyplácať vreckové sa mení na oprávnenie zamestnávateľa takéto plnenie zamestnancovi poskytnúť, a to do výšky 40% stravného.

Daň z emisných kvót vo výške 80%

Predmetom dane sú emisné kvóty zapísané v rokoch 2011 a 2012. Základom dane je hodnota prevedených a nespotrebovaných emisných kvót vynásobených cenou za kvóty, ktorú uverejnení MF SR. Kvóty použité na zapracovanie nových zelených technológií sú vyňaté zo zdanenia. Sadzba dane z emisných kvót je 80% zo základu dane.

Z pohľadu dane z príjmov je príjem z predaja kvót vyňatý zo zdanenia. Emisná daň predstavuje nedaňový náklad.

Zmena uplatňovania dane vyberanej zrážkou

Možnosť vysporiadať zrazenú daň prostredníctvom daňového priznania je stanovená pre určité typy príjmov. Tieto zahŕňajú príjmy z predaja podielových listov a niektoré príjmy daňovníkov s obmedzenou daňovou povinnosťou, pri ktorých môže daňovník daň vybrať zrážkou považovať za preddavok. Môže tak dôjsť k zhoršeniu daňovej pozície daňovníkov, ktorí stratia možnosť vysporiadať zrazenú daň v daňovom priznaní. Uvedené zmeny sa týkajú zdaňovania fyzických ako aj právnických osôb.

Kontakty:

Eva Fričová
Senior manažér
eva.fricova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 613

Valéria Kadašová
Manažér
valeria.kadasova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 626

Dana Ferenčíková
Manažér
dana.ferencikova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 621

Zmeny v zákone o DPH od 1. januára 2011

Základná sadzba DPH sa zvyšuje z 19% na 20%.

Zmenilo sa miesto dodania kultúrnych, umeleckých, športových, vedeckých, vzdelávacích, zábavných a podobných služieb vrátane ich organizovania a s nimi súvisiacich doplnkových služieb. Doteraz platné osobitné pravidlo určenia miesta dodania týchto služieb pre zdaniteľnú osobu podľa miesta ich fyzického výkonu sa vzťahuje len na vstup na kultúrne, umelecké, športové a podobné podujatia (napr. výstavy a veľtrhy) ako aj na doplnkové služby, ktoré bezprostredne súvisia so vstupom na tieto podujatia (napr. šatňa). Dodanie ostatných kultúrnych, umeleckých, športových a podobných služieb (iných ako vstup na tieto podujatia) zdaniteľnej osobe sa zdaňuje podľa základného pravidla, t.j. miesto, kde má príjemca služby sídlo, miesto podnikania príp. prevádzkareň, bydlisko alebo miesto, kde sa obvykle zdržiava.

Daňová povinnosť pri čiastkovo a opakovane dodávaných tovaroch alebo službách opätovne vzniká najneskôr posledným dňom obdobia, na ktoré sa platba za opakované alebo čiastkovo dodávaný tovar alebo službu vzťahuje.

Rozširuje sa okruh plnení podliehajúcich reverse-charge mechanizmu. Nákup služieb s miestom dodania v tuzemsku podľa výnimky zo všeobecného pravidla pre miesto dodania služieb a nákup tovaru s inštaláciou alebo montážou na Slovensku, slovenskou zdaniteľnou osobou od zahraničnej osoby podlieha reverse-charge aj v prípade, že zahraničná osoba (dodávateľ) je registrovaná pre účely slovenskej DPH.

Zaniká možnosť odpočtu vstupnej DPH v plnej výške pri nadobudnutí nehnuteľností, ktoré bude platiteľ používať na účel podnikania ako i na iný účel ako podnikanie. Platiteľ odpočíta DPH len vo výške zodpovedajúcej rozsahu použitia danej nehnuteľnosti na podnikanie. Obdobie na úpravu dane odpočítanej pri nehnuteľnom majetku pri zmene účelu jeho použitia sa predlžuje z 10 na 20 rokov. Lehota na uchovávanie prijatých faktúr v súvislosti s vybraných nehnuteľným investičným majetkom sa predlžuje tiež na 20 rokov.

Pri prevode emisných kvót skleníkových plynov v tuzemsku je osobou povinnou platiť daň platiteľ, ktorému je tento tovar dodaný.

Ak daňový subjekt neumožní vykonanie daňovej kontroly, ktorá začala v lehote na vrátenie nadmerného odpočtu, a to do šiestich mesiacov odo dňa jej začatia; nárok na vrátenie nadmerného odpočtu zaniká posledným dňom šiesteho mesiaca.

Ministerstvo financií SR zverejnilo vzor nových daňových priznaní k dani z pridanej hodnoty platných od 1. januára 2011.

Nové Incoterms 2010 platné od 1. januára 2011

Od januára 2011 vstúpili do platnosti nové dodacie podmienky Incoterms 2010. Hlavnou zmenou je zrušenie štyroch dodacích podmienok skupiny D (DAF, DDU, DEQ a DES) a ich nahradenie dvoma novými dodacími podmienkami DAT (Delivered at Terminal) a DAP (Delivered at Place).

Zmeny v spotrebných daniach od 1. januára 2011

Uhlie a zemný plyn použité teplárenskými spoločnosťami na výrobu tepla pre domácnosť sa na základe novely zdaňujú spotrebnou daňou, a to zemný plyn vo výške 1,32 eura / MWh a uhlie vo výške 10,62 eura za tonu. Zemný plyn používaný ako pohonná látka sa zdaňuje spotrebnou daňou vo výške 0,141 eur za kilogram.

Sortiment biogénnych látok sa rozšíril. Systém daňového zvýhodňovania zmesi minerálneho oleja (motorového benzínu a nafty) s biogénnou látkou sa zmenil tak, že daňovo zvýhodnené sú zmesi s istou minimálnou výškou biogenickej látky.

Ďalšie zmeny prinášajú:

- zrušenie zníženej sadzby spotrebnej dane na označené plynové oleje, tzv. červenú naftu;
- zníženie sadzby spotrebnej dane na skvapalnené plyné uhľovodíky kódu kombinovanej nomenklatúry 271112 až 27111900 (LPG) určené na použitie, ponúkané na použitie alebo použité ako pohonná látka na 182 eur/1000 kg.

Aktuálne v PwC

Slovenský CEO prieskum 2011 realizovaný PwC a magazínom Forbes

Už 14 rokov zisťuje PwC názory a skúsenosti vedúcich predstaviteľov svetového biznisu a každý rok sú tieto zistenia predmetom pozornosti vedúcich spoločností aj svetových médií. Aktuálne prebieha druhý ročník slovenského CEO prieskumu, ktorý realizuje spoločnosť PwC v spolupráci s magazínom Forbes.

Naším spoločným cieľom je zistiť, ako vnímajú poprední predstavitelia biznisu podnikateľské prostredie na Slovensku. On-line prieskumu sa CEOs môžu zúčastniť do konca februára na www.pwcsurvey.sk/ceo-survey.

PwC Nadačný fond možnosť poukázať 2% z dane

PwC Nadačný fond (ďalej Fond) je vlastná iniciatíva spoločnosti PwC na Slovensku podporovať správne veci v našom okolí.

Fond je zriadený v Nadácii Pontis, ktorá ho zároveň aj spravuje. Finančné zdroje fondu sú tvorené prevažne z 2% z dane (predovšetkým z PwC firemných a zamestnaneckých, ale prispieť môže každý daňovník). PwC a Nadácia Pontis garantujú transparentné použitie zhromaždených finančných zdrojov.

Všetky finančné zdroje zhromaždené vo Fonde sú vyčlenené do Zamestnaneckého grantového programu „Pomocná ruka“, v rámci ktorého sú rozdelené na projekty nominované zamestnancami PwC. Aj týmto spôsobom zaručujeme transparentné využitie financií – so všetkými podporenými projektmi máme osobný vzťah. Grantové kolá prebiehajú na www.darca.sk.

Ak máte záujem o bližšie informácie o slovenskom CEO prieskume alebo PwC Nadačnom fonde, kontaktujte prosím:

Zuzana Sehnalová, Líder oddelenia marketingu a komunikácie, PwC
tel.: +421 (0) 2 59350 133, e-mail: zuzana.sehnalova@sk.pwc.com